

ZVONČEK

LIST S PODO
BAMI ZA
SLOVENSKO
MLADINO

Štev. 8.

V Ljubljani, 1. velikega srpana 1909.

Leto X.

Le vstani!

Oj, hvala ti, Vila zagorska,
da beli zbudila si dan!
Oj, tam za gorami, vodami,
tam v lozah prebelih, šumečih
si venec mu spletla krasan.

Oj, hvala, škrjanec ti drobni,
da šel si v nebeške strani
in pesem poslal si dolinam,
da jutro vse mlado zdaj poje
in v pesmi kipí — tilili . . .

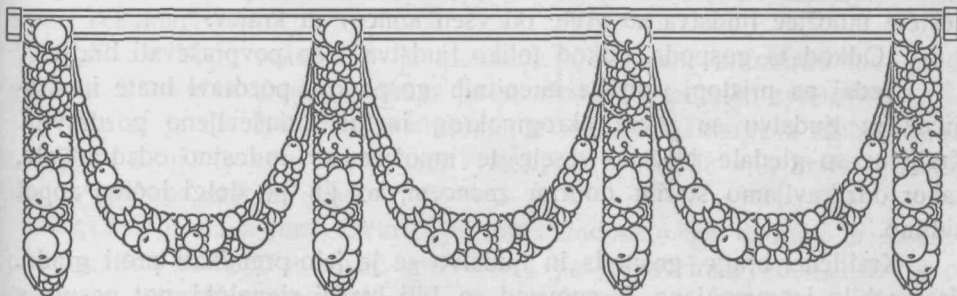
Če danes mi vstaneš, zaspanček,
boš bisere bral kar z rokó;
glej, tisoč se smeje jih v polju
in tisoč se smeje jih v gozdu,
na drevju pokojnem jih sto . . .

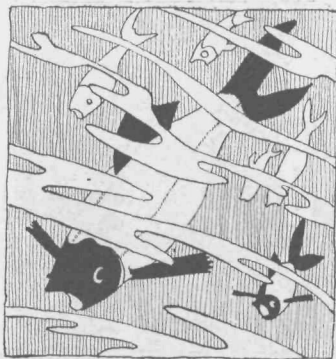
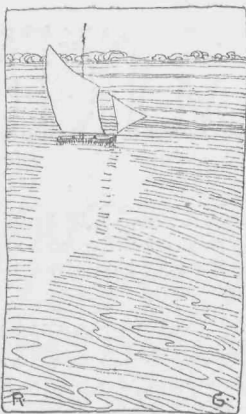
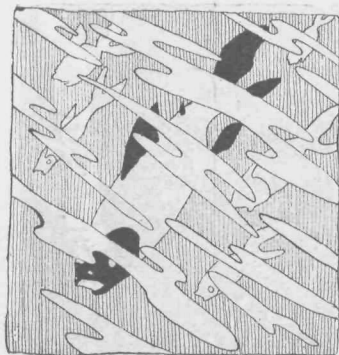
Hm, Tilka je vstala — nabrala
je biserv sredi poljá;
globoko je v srce jih skrila.
Kaj biseri bodo ji zlati,
je vedela dobro samá.

Saj pravijo: kdor teh demantov
varuje si v srcu le tri,
z njim vedno gre ptičica — sreča,
v prebelem gre dnevu in v sanjah
kraj njega bedi — tilili . . .

Le vstani, zaspanček! — Demantov
naberi si — v srcu jih skrij!
In srečal boš ptičico — srečo,
ko v sinja nebesa škrjanec
po pesmi hiti — tilili . . .

Jos. Vandot.

Rib'ce po vodi, vodi plavajo . . .

Kaj nam je pripovedoval naš dedek.

Piše A. Pesek.

1. Slabota.

(Dalje.)

XII.

Hitro kot veter je jezdil Slabota devet dni in devet noči. Prijezdil je h gradu, kjer so bili okameneli njegovi bratje in okamenele kraljične.

Ko je prijezdil na dvorišče, je konj veselo zarezgetal, da je odmevalo po dvorišču, hlevu in gradu. Iz grada je prišel črni veliki pes in za njim najmlajša kraljična. Bila je črna kot saje, a od žalovanja bolehnna in shujšana. Veselo sta se pozdravila s Slaboto in prvo, kar ga je vprašala kraljična, je bilo, če ima čudežno mazilo. Ko ji je povedal, da ga ima, mu je veselo in ginjeno podala roko ter se mu zahvaljevala.

Odvedel je konja v hlev, in šla sta k okamenelim bratom in kraljičnam. Mazilila sta jih z mazilom po čelu, in drug za drugim so oživeli, kraljične in tudi najmlajša pa so postale obenem tudi bele ter rešene za kletja. Vsa okolica se je izpremenila. Prej tihi in odreveneli kraj je postal torišče najživahnejšemu življenju. Prihajala je gospoda od vseh strani, in neštete množice ljudstva so vrele od vseh koncev in krajev.

„Odkod ta gospoda, odkod toliko ljudstva?“ so povpraševali bratje.

Tedaj pa pristopi skupina imenitnih gospodov, pozdravi brate in kraljične in ljudstvo se zbere okroginokrog in jih oduševljeno pozdravlja. Kraljične so gledale blaženo vesele te množice ter radostno odzdravljale, kakor odzdravljamo starim dobrim znancem, ko jih po dolgi ločitvi zopet vidimo.

Kraljične, bratje, gospoda in ljudstvo se je jelo premikati proti gradu. Vse je bilo izpremenjeno. Vseposod so bili krasni slavoloki, pot posuta s

cvetjem, grad pa je bil olepšan s krasnimi venci; s streh so plapolale živobojne zastave. Igrale so godbe, ljudstvo je prepevalo. Vladalo je vseobče veselje.

Prej tihi grad je bil oživel, kar mrgolelo je vse polno služabnikov, služabnic in gospode, ki so slovesno sprejeli došle kraljične, brate, gospodo in ljudstvo. Ljudstvo je ostalo pred gradom, a kraljične, bratje in gospoda so šli v grad. Bil je ves izpremenjen, okrašen je bil kakor za sprejem kralja. Vsepovsod venci, zelenje, žlahtne cvetice in zastavice, po teh pa so bile pogrnjene debele dragocene preproge. Stopali so po stopnicah navzgor in potem iz dvorane v dvorano do one velike dvorane, ki je imela nadpis: „Kraljeva dvorava.“

Krasno oblečeni služabniki so stali pred vrati, se globoko priklonili prišelcem ter odprli velika vrata na iztežaj, in kraljične, bratje in spremstvo so vstopili v kraljevo dvorano.

Bila je to velika dvorana z dragocenim pohištvom, ki je bilo okovano z zlatom in srebrom in posuto z biseri ter drugim žlahtnim kamenjem. Opisati krasoto te dvorane pač ni mogoče. — Spredaj pa je bil kraljev prestol, ves iz čistega zlata in slonove kosti. Stal je na vzvišenem prostoru in do njega so držale stopnice iz slonove kosti. Na vsak kraj prestola je bilo po šest lepih sedežev tudi iz zlata in slonove kosti. Za temi pa je bilo na vsak kraj še vse polno srebrnih stolov, ki so bili okrašeni z zlatom.

Najstarejša kraljična je šla po slonovih stopnicah k prestolu, ostale kraljične pa k sedežem poleg. Gospoda je pa sedla po stolih po dvorani.

Ko je najstarejša kraljična sedla na prestol, so prinesli štirje v belo svilo oblečeni dečki kraljeve insignije — znamenja kraljeve časti in oblasti — na svilenih blazinicah. Prvi je imel krasno kraljevo krono, ki je bila iz samega čistega zlata ter posuta z biseri; drugi je imel žezlo, tretji zlato jabolko s križem in četrti meč. Za temi je bilo dvanajst gospodičen in dvanajst gospodov, ki so prinesli krasne plašče, kakršne nosijo principi in prinčezinje; en plašč pa je bil najlepši in to je bil kraljevi plašč.

Dečki, gospodične in gospodje so se globoko priklonili ter pokleknili pred prestolom in držali vdano prinesene reči proti najstarejši kraljični. In ta vstane ter iztegne roko v znamenje miru.

Godci in pevci so potihnili, ljudstvo pred gradom se je pomirilo in naslala je tišina. Z milim, lepo donečim glasom je izpregovorila najstarejša kraljična: „Slavna gospoda! Preljubo ljudstvo! Rešeni smo zakletja; hvala Bogu vekomaj!“

„Hvala Bogu vekomaj!“ je zadonelo po dvorani in zaorilo tudi pred gradom iz tisoč in tisoč grl. Vmes pa so slovesno zadoneli zvonovi. —

Ko se je poglelo prvo navdušenje, je najstarejša kraljična nadaljevala: „Preljubi moji! In kdo nas je rešil? Rešili so nas ti-le vrli, hrabri junaki, ki jim gre vsa čast in slava.“

„Čast in slava jim! Živio!“ je zopet zadonelo po dvorani in zaorilo pred gradom iz tisoč in tisoč grl. Vmes pa je zasvirala godba slovesno pesem in zvonovi so zapeli.

(Dalje.)

Na morskem dnu.

Napisal *Lad. O.*

Morje — tako veliko, prostrano in globoko — kdo bi si mislil, da ti pridemo do dna? Človeku je vse mogoče, saj pravijo, da je močnejši od slona, drznejši od leva. Njegova pamet je, ki mu daje moč in pogum.

Na vihnem morju se dogodi časih nesreča, da vržejo valovi ladjo, vso naloženo z blagom in bogastvom, ob skrito kleč, kjer se razbije ter potem potopi. Ljudje se časih rešijo, časih pa se potope z ladjo vred. A škoda je potopljenega bogastva. Potapljači se spuste v morje, odkoder potem dvigajo na dan potopljeno blago. Seveda morajo imeti potapljači posebno, nepremočljivo obleko iz kavčuka. Z zunanjim svetom so zvezani po ceveh, ki prihaja po njih zrak, ker bi sicer nihče ne mogel v tako globočino. Z električno lučjo si potapljač razsvetljuje prečudni podmorski svet. Ob njem se giblje vse polno najrazličnejših morskih rib in drugih živali; obdaja ga nebroj čudovitih morskih rastlin. S fotografskim aparatom lahko spretni potapljač povzame sliko podmorskega sveta.

Kakor pa je ta svet čudovit in zanimiv, vendar mislimo, da potapljač zasope vse bolj veselo in svobodno, ko ga potegnejo iz globočin tja gor na kopno zemljo, na zlato solnce!

Iz južnih krajev.

Dogodba. Spisal Ivo Trošt.

lužba pomorskega kapetana gospoda Majiča ni bila lahka. Parnik z vso opravo, blagom in vsem bogastvom, moštvo na njem in vsi služabniki kakor vsi potniki so izročeni njegovi vesti in spretnosti. On je odgovoren, če ladja ponesreči ob podmorski pečini, če v megli zadene ob skalne čeri, ako zavozi na obrežno kleč; odgovoren, da ponoči ne zadene v nasproti mu plovečo ladjo, da so potniki ob nevihti in viharju mirni in zaupni; odgovoren je zanje, da se rešijo v smrtni nevarnosti. vsi, za kolikor je prostora na rešilnih čolnicah; le on, samo on mora čakati na poveljniškem mostiču ali na vrhu jadrenika, da ga zalijejo morski valovi.

Ima pomorski kapetan Majič tudi veselejše trenutke v življenju kakor samo misel na nesrečo in smrt. Morje mu je znano kakor nam — žep. Zato se ne boji, da bi kam zadel. Prebil je že mnogo smrtnih nevarnosti, mnogo nesreče in videl neopisne zanimivosti mnogih obmorskih mest v vseh delih sveta. Oh, ko smo posedli jesenski čas pod domačo hruško okrog njega, ki je bival doma na počitnicah, to smo zijaje požirali njegove opise tujih dežel in mest. Naj se le skrijejo vse zemljepisne začetnice in dokončnice, vsi atlasi in stenski zemljevidi ter naposled še vse razglednice, kažoč nam prirodne krasote! To je le pusti nič v primeri s kapetanom Majičem. On je videl z lastnimi očmi Himalajo, Kordiljere in Ande, Etno, Heklo in srednjeameriške ognjenike. Gledal je bogato Indijo ter ledeno Izlandijo. Boril se je z morskimi valovi ob rtiču Dobre Nade koncem južne Afrike in se umikal gorostasnim ledenim goram v Špicbergih in deželi Franca Jožefa. Sam je že stal na mestu, kjer je magnetični severni tečaj in neštetokrat je prejadral polutnik. Vsak trenutek je znal zmeriti s posebno pravico, ob katerem poldnevniku je sedaj, v kaki zemljepisni širini in obenem seveda na ravno istem instrumentu tudi, koliko je tisti čas ura.

Ali je čudo, če smo želeli videti tisti hip vsi oni čudodelni instrument? Kapetan Majič nas je povabil, naj ga obiščemo, ko bo zopet v službi v Trstu ali na Reki, pa nam ga pokaže; videli bomo tam pri njem na parniku še mnogo drugih skrivnosti, ki se nam zde tu v notranjskih hribih coprnija. No, s tem smo se potolažili, zakaj ob vročini je bilo vsekako najlepše v senci pod košato hruško, obilo obloženo z dozorevajočim sadom. Neredko je kak otrebek cepnil na radovedno glavico, tako tudi kapetanu Majiču, pa se vendar ni nihče zasmejal, kakor je med paglavci škodoželjna razvada. Gospod kapetan je pušil iz dolge pipe, gosta črna brada mu je odevala obraz, in oko mu je gledalo v pestri slovenski svet tako milo in zavzeto, kakor da opazuje veličastne niagarske slapove reke S. Lorenzo v Ameriki. Kar mu cepne na črne, le še malo osivele lase hruškov otrebek. „Čakajte“, pravi, „sem se domislil nečesa. Še eno za danes, otroci!“

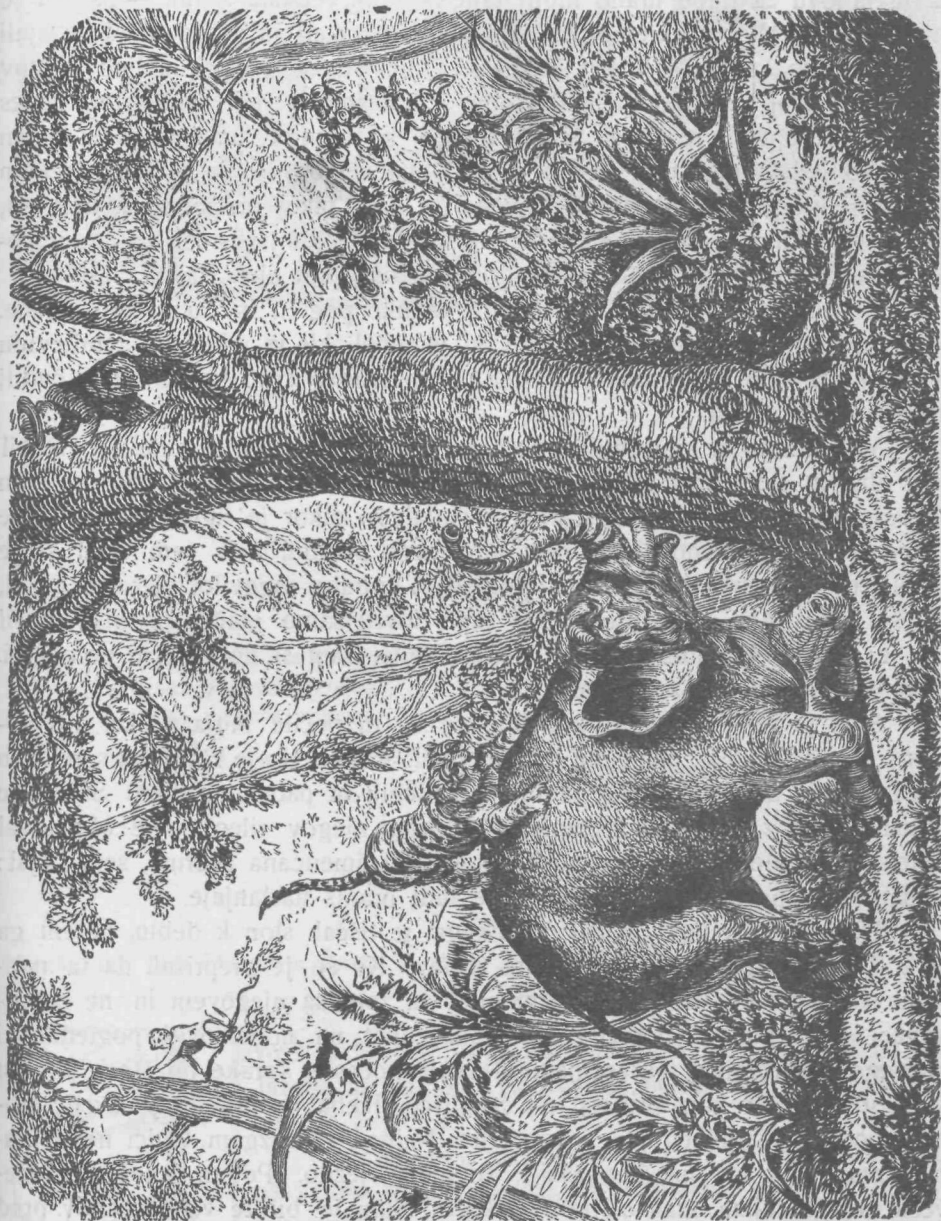
Vedeli smo, da bo nova zgodba iz njegovih potopisnih spominov. Vsi smo odpirali usta in ušesa.

„Videl sem v Indiji, kako so opice s pomarančami ometale pisanega tигра. Pa to je bilo še drugače. Naj začnem od kraja! Po več tednih vožnje po Jadranskem, Rdečem in Indijskem morju smo krenili za nekaj dni v veliko indijsko mesto Bombaj.“ — Radovedno nas je pogledal kapetan, kdo ve, kje je to mesto. Sosedov Miško se je ponudil, da gre pokazat v šolo na zemljevid, gospod Majič se mu je nasmehnil in pripovedoval: „Indija je najlepša in najbogatejša dežela na svetu. V obmorska mesta pa se iztekajo vse znamenitosti, vsi pridelki in sploh izvozno blago: poper, čaj, dišave, kava itd. Tukaj se vidi tudi vso razliko 300 milijonskega prebivalstva angleške naselbine — največje na svetu. V Bombaju vidiš človeka vseh narodov, vseh jezikov in vseh ver na zemlji. Několiko dni smo opazovali vrvenje po mestu, potem smo se razkropili v okolici po zabavah, kakor je bilo katerega veselje. Mnogo jih je lezlo po hribih, drugi so se vozili po železnici daleč v notranjost in potem pripovedovali svoje dogodke. Obiskali so celo malikovalske pagode (molilnice) ter se čudili obilnemu številu raznih malikov, ki jih časte prebivalci obeh Indij. Mene je že od nekdaj veselil lov. Zbralo se nas je nekaj enako radovednih in lovaželnih tovarišev, ki smo jo ubrali daleč, daleč v gozdove Prednje Indije. Ako bi vam hotel vsaj primeroma opisati indijski gozd, bi se trudil zaman. Povem samo toliko, da je tam vse rastlinje tako veliko v primeri s človekom, kakor če si mislite pri nas ob kresu v travi namesto človeka kobilico. Palme, platane, terebinta, akacija in kdo naj pozna vsa drevesa, pa razne agave in ostala orjaška zelišča zapirajo lovcu pot, da se le iztežka prerije — oborožen kakor janičar — na primerno čakališče.

To me gledate, ko sem rekel: kakor janičar. Zares! Janičarji so imeli v eni roki puško, v drugi sabljo, a v zobeh nož handžar. Tudi v tamošnjih gozdovih se mora lovec tako oborožiti, zakaj nevarnost preži povsod. Ali naj vam povem, kako so tam nevarne strupene kače? Ako stopiš nanjo: joj! Tedaj pomaga puška ali meč. Kaj pa, če se srečamo — tako-le nepričakovano — na primer z levom ali tigrom, leopardom ali risom? Pogum ali pa smrt. No, mi smo vzeli s seboj orožja dovolj in poguma dovolj. Globoko v gošči smo se razkropili ter posamič šli iskat lovske sreče, vendar ne toliko, da bi se na žvižg, pozivljajoč na pomoč, ne mogli združiti.

Bog in sreča junaška, si mislim, ko si z dolgim nožem prebijem pot do visoke platane. Splezam gor do prve rogovile in čakam, kaj mi je sreča naklonila za danes. Ne dolgo potem slišim neke piskajoče glasove. Aha, si mislim: opice. Prav blizu tam na drevesu zapazim dva lepa šimpanza. Obirala sta temnožolte pomaranče ter jih metala drug v drugega. Skril sem se za deblo, zakaj znano mi je bilo, da smatrajo opice človeka, ako se snidejo z njim v gozdu, tudi za opico. Lepa bo ta, si čestitam, ako te opazita, te začneta bombordirati s — pomarančami. Moj strah je bil prazen.

Skozi goščo prilomasti tedaj žival, podobna našemu prešiču, toda neprimerno večja, pepelnatosiva in odeta s kožo kakor s hrastovo skorjo. Tega sta si poslej opici izbrali za tarčo. Žival se je malo zmenila za tiste olupke, zakaj vsaka pomaranča se je raztreščila ob debeli slonovi koži,

kakor če pri nas zaženeš ob zid zrelo figo. Ker jima je menda manjkalo zrelih sadov, sta jeli opici dražiti slona tudi z nezrelimi, ki so bolj trdi. Ti so odletavali od slona kakor bob od stene. Velikan se pa ni prav nič zmenil za opičje veselje. Občudoval sem lepo žival in premišljal, kako bi

prišla meni živa ali mrtva v pesti. Kar slišim renčanje. Menil sem početkoma, da mora biti kje v bližini velik maček. Nisem se motil. Tiger, prav krasen vzorec, je najbrž prežal na svoj plen kje v bližini, pa je vanj od slona odletela nezrela pomaranča. Tedaj pa misli tiger, da ga je v njegovem poslovanju na lovu za ljubo hrano motil ta-le nerodni velikan. Smuk — pa mu je bil na hrbtu. Njegovi kremplji so grozovito praskali in zobje so se zasajali v podplatasto kožo, da je kar škripalo. Opici sta se pa pripravljali za nov naskok, a zdaj sta vzeli na muho oba. Ti presneti živali, si mislim, danes sta me oškodovali za krasen plen. Rad bi bil namreč imel oba: slona in tigra. To je bilo pa v tem slučaju popolnoma nemogoče, zakaj ako streljam tigra, mi uide slon, ako streljam slona, je tiger takoj pri meni na drevesu, kar bi pomenilo — meni in njemu smrt. Ob najboljši sreči mi lahko pobegne v goščavo. In vendar sem dobil še tisti dan oba. Kako?“ —

Gospod Majič je uprl v nas svoj mehki pogled in čakal, kdo ugane. Nihče ni mogel, niti sosedov Miško, ki je vedel, kje je v šoli na zemljevidu Bombaj. Pa smo še mi molče strmeli v kapetanovo črno brado ter se čudili njegovemu pogumu.

Morda smo se mu smilili, pa nam je sam razvozljaj zagonetko: „Dobil sem oba, in sicer prav lahko. Treba mi je bilo samo vedeti, kako se slon ob vsi neokretnosti brani zavrtnih napadalcev kakor je tiger. Bližal se je z neprijetnim bremenom na hrbtu naravnost platani, kjer sem imel svoje čakališče. Tudi svoj leni, prešičji pogled je upiral v rogovilo, kjer sem čakal, kaj se zgodi. Aha, si mislite vi, ki znate loviti samo mačke po hiši, prosil vas je: Gospod, ustrelite napadalca! Glejte, sam si ne morem pomagati. Tako vi, pravim, a jaz drugače.“

Slon je celo pokleknil k deblu, pa še ni počila moja puška, niti pomeril nisem, najsi je pokleknil in me prosil. Kaj še! Ko je klečal na sprednjih nogah, se je urno zasukal z zadnjima k deblu in padel na stran. S tem je pritisnil tigra z glavo in kremplji ob deblo, njegov rilec pa je obdeloval tigrov zadnji del, da so mu pokale kosti. Ti šmencana zverina, sem dejal: zaman ti ne pravimo slon, zakaj ti se tudi braniš naslanjaje.

Dokler se ni tiger nehal gibati, ga je tiščal slon k deblu, potem ga je z rilcem povohal, če ni dodobra mrtev. Ko se je prepričal, da ta nadležni sosed ne bo več brusil krempljev in zob na njegovem in ne na nikogar več hrbtu, si pomaga pomalem zopet na noge. Niti pogledal ni mrtvega nasprotnika, marveč nameril svoje počasne korake po stezi, ki sem si jo utrl jaz, ko sem prihajal na čakališče. Treba je bilo torej navzlic slovi počnosti delati hitro in oprezno. Najprej zabrlizgam. Opici na pomarančnem deblu sta me oponašali. To me ni jezilo. Potem splezam z drevesa in ogledujem krasno tigrovo kožo. Slon je bil že več korakov pred menoj. Nasproti so mu pa že šli moji tovariši, ki so mu nastavili zanjke in ujeli živega. — Indijski kuliji so komaj spravili oba na železnico.“

„Brez strela, pa toliki plen!“

Ponosno nas je pogledal gospod Majič, in mi smo še danes ponosni na svojega junaškega rojaka.

Vanda.

Igrokaz v treh dejanjih. Spisala *Milica Janežičeva*.

OSEBE:

Grofica Ema.

Vanda, začarana grofična, njena hči.

Karel Bogovič, trgovec.

Jelka, njegova soproga.

Marica

Zvonko } njiju otroka.

Maroš, poglavar ciganov.

Janoš, cigan.

Liza

Maruša } ciganke.

Luca

Angel, ciganka.

Prvo dejanje.

V gozdu. Prebivališče ciganov.

I. prizor.

Janoš, Luca, Liza, Maruša in Vanda. V ozadju Marica in Zvonko. Cigani igrajo karte, Vanda tolaži otroka.

Janoš (vrže zadnji dve karti na mizo): Ah, saj je tako vaše. Jaz ne igram več. Čarovnica, pojdi sem in prerokuj mi bodoče življenje!

Luca: Glej, glej, saj si ta tudi da prerokovati; nas pa vedno zmerja in jezi, da verujemo, kakor on pravi, v take vraže.

Janoš: Molči že enkrat, klepetulja! No, kaj se pa ustavljaš? Le hitro pojdi sem!

Vanda (pristopi in ga prime za roko, ki jo pazljivo ogleduje): O, mladenič! Ugodna je tvoja usoda. Poslušaj pazno! Tja na zapad te zanese življenja tvojega pot. Na zapad — v bogato Španijo, lepo deželo.

Janoš: Ha-ha, tja pojdem. Kako vendar, ko mi tamošnja govorica ni znana?

Vanda: Le tiho, Janoš! Modra je tvoja glava, in govorice se kmalu naučiš. Čuj dalje! Tam vidiš lepa mesta, čile mladeniče. Slišal boš divno godbo, krasno petje in ...

Janoš (jo pretrga): Hm, hm, videl mesta, slišal godbo, vse lepo. Toda od tega se ne živi. Kdo me bo hranil?

Vanda: Tudi to pride. Glej, ta poteza to kaže. Takoj na meji Španije je griček, porasten z grmovjem. Na vrhu tega hriba zagledaš veliko skalo. Oglej si jo dobro in dobiš popolnoma z mahom porasten prostor. Koplji na tem prostoru in najdeš bogat zaklad. Vidiš, usoda je res dobro poskrbela zate.

Liza: Veš kaj, Vanda, kar naravnost ti povem: Tako kakor ti se res ne zna nihče lagati. Nič ti ne verjamem.

Janoš: Rad bi vedel, če ne. Žal ti je, da nisi ti tako srečna. Zato pa tako govoriš.

Maruša: Bodite sedaj tiho, da konča Janošu prerokovati. Potem pridem pa jaz na vrsto.

Janoš: No, naprej!

Vanda: No, no! Liza, nikar se ne jezi. To pa ni res, da se lažem. Vsakomur povem resnico, naj bo dobra ali slaba. Janoš, pokaži mi drugo roko!

Janoš: Tukaj jo imaš.

Vanda: Joj, joj, Janoš! Sedaj se je pa obrnilo. Kakor nalašč. Vidiš to potezo? Kriva je, in to je slabo znamenje. Počakaj, da bolj natančno pogledam. Ha, že vidim. Živel boš jako razkošno, tako življenje pa razvadi človeka in tudi največje imetje polagoma uniči. Tako boš tudi ti zopet ubožal. Ker pa boš hotel nadaljevati razkošno življenje, boš kradel in ropal toliko časa, da prideš na vislice.

Janoš: Vsega tega je gotovo kriva Liza, ki nobenemu ničesar ne privošči. Kaj se vtikaš vmes s svojim dolgim jezikom in potem še čaraš? Ko bi tebe ne bilo, bi bil tudi konec mojemu življenju tako lep kakor je začetek. (Zamisli se. Drugi se mu posmehujejo in se sujejo.) Hm, hm, kaj bo pa sedaj? Ko bi vsaj ono vrv imel, ki bi me z njo obesili. (Vsi se zasmejejo.)

Maruša: Kaj bi pa naredil z ono vrvjo?

Janoš: Ha, kaj! Sežgal bi jo, da bi je več ne bilo. (Zopet smeh.)

Luca: To bi ti prav nič ne pomagalo. Saj je še veliko vrvi na svetu.

Liza: Prerokuj zdaj meni, Vanda!

Maruša: Kaj pa še! Kdaj sem že rekla, da pridem jaz za Janošem na vrsto.

Liza: To me prav nič ne skrbi. Zdaj bo prerokovala meni, pa je.

Luca: O, kar prepirajta se! Ko končata, prideta na vrsto. Zdaj bo pa Vanda meni prerokovala. Kaj ne, čarovnica? Če mi poveš kaj lepega, dobiš moje rdeče korale. Saj veš, katere.

Janoš (se smeje): Ha-ha-ha. O, ti brezzoba starka ti. Tebi naj prerokuje? Kaj pa hočeš drugega kakor smrt? Saj stojiš že z eno nogo v grobu.

Luca: Kaj, ti, ki si se pred enim mesecem še materi za krilo držal, se upaš kaj takega reči? Ne bo me še tako kmalu konec. O, ne! Poglej, le poglej, kako sem močna. Kar prerokuj mi, Vanda!

Liza: Kaj še, sedaj pridem jaz na vrsto.

Luca: Tiho, otročiča!

Maruša: Tebe že ne slušam! Otrok pa tudi več nisem!

Liza: Jaz tudi ne!

II. prizor.

Prejšnji in Maroš.

Maroš: Kakšno vpitje je to! Kaj se prepirate?

Maruša: Ta deklina nam je prerokovala prihodnost.

Maroš: Pustite te vraže in povejte rajši, kaj ste prinesli. Le hitro na dan z rečmi!

Luca: V kuhinji je skoraj vse. Ali naj grem pripraviti večerjo?

Maroš: Le pojdi! Pa kaj dobrega pripravi. Danes sem dobre volje. Moj želodec je pa tudi že prazen.

Luca: Celega telička bom spekla. Za primeček pa še gosko in pa tistega petelinčka. Joj, kako so uboge živalce cvilile! E, dobre bodo pa le. (Odide.)

Maroš: Pojdi, pojdi, klepetulja! Janoš, kaj si pa ti prinesel?

Janoš: Več že kot ženske. (Privleče mošnjiček iz žepa.) Ta-le mošnjiček. Poln je denarja.

Maroš: Bravo! Toda kako si prišel do njega?

Janoš: Čisto lahko. Spal je na poti človek, najbrže trgovec. Jaz — ne bodi len — mu preiščem žepe in dobim to-le.

Maroš: Priden dečko! Kaj pa ta dva? (Pokaže na Marico in Zvonka.)

Liza: Vedno jočeta. Ta ju pa tolaži in neguje kakor svoja lastna otroka. (Pokaže na Vando.)

Maroš: Tako, tako, jaz jima že pokažem. Takoj pojdita v gozd in mi naberita drv!

Zvonko: Jaz ne grem nabirat tujih drv! To je greh.

Maroš: Kaj? Ti se mi upaš ustavljati? Počakaj! (Udari ga.)

Marica: Ne tepite mi brata!

Maroš: Tiho, da še tebe ne udarim.

Vanda: Pustite ju. Saj vam nista ničesar naredila; zakaj ju bijete?

Maroš: Tiho, čarovnica!

Janoš: Glejte, glejte, ta ju pa še zagovarja!

Maroš: Hitro! Po drv! (Marica in Zvonko odideta.)

Janoš: Ali ste ju videli?

III. prizor.

Prejšnji brez Marice in Zvonka.

Maroš: Pustite ju! No, tovariši, zdaj pa le veselo naprej! Luca, ali je večerja že gotova?

Luca (iz kuhinje): Že, že, kar pridite jest.

Janoš: Pojdimo, bratci! Ti, Vanda, pa nam pripravi pijače. Dobro, veš, čarovnica!

Vanda: Da!

IV. prizor.

Vanda, pozneje cigani.

Vanda: Divje ljudstvo! (Pripravlja pijačo.) Uboga otroka! Še ubijejo ju, če jima ne pomorem. Toda kako? — Ha, kaj mi je šinilo v glavo! Še nekaj onega praška imam, ki uspava človeka. Tega jim umešam med pijačo, in ko zaspe, pomorem Marici in Zvonku, da uideta. Le hitro, že gredo! (Cigani pridejo!)

Janoš: No, čarovnica, ali si nam že pripravila pijače?

Vanda: Tukaj je! Le pijte, da vam še nalijem!

Maroš: Sedite, bratci! Zapijmo kaj!

Luca: Le zapojmo! Kar začni, Maruša! (Pojejo.)

Maruša: Izvrstno gre! Dajmo še enkrat! (Zopet pojejo. Vedno tiše, nazadnje zaspe.)

Vanda: Sedaj spe! O, da bi se le otroka kmalu vrnila! Oh, kako srečna sta, ker bosta zopet videla svoje starše. A jaz moram biti tu, pri teh divjih ljudeh! Kadar pridejo, potihne vse življenje v gozdu. Niti ena ptica se ne oglasi. (Joče se. Ptica zapoje v gozdu.) Torej vendar ena ptica. O, ptica! Ti, ki letaš po svetu, vidiš mnogo. Povej mi, živi li še moja mila mamica? Kje je? Oh, povej, da pojdem k nji, da me ona odčara. (Iz gozda se sliši Maričin glas.) Otroka že gresta. Grem, da pogledam, je li še kaj kruha, ker sta gotovo jako lačna. (Odide.)

V. prizor.

Marica in Zvonko, pozneje Vanda.

Zvonko: Ali si lačna, Marica?

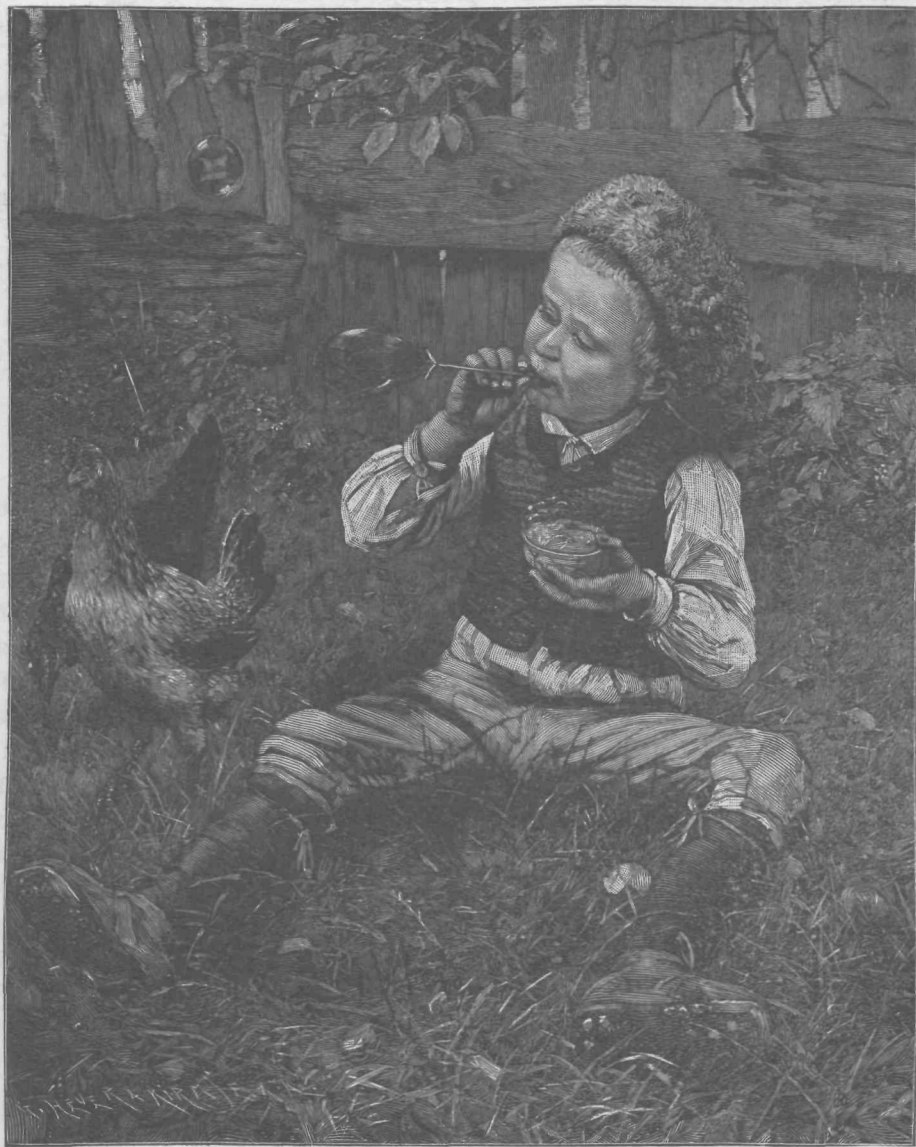
Marica: In ti, ljubi Zvonko?

Zvonko: Dal bi ti kruha, če bi ga imel.

Marica: Ah, kako si dober, Zvonko!

Zvonko: Sediva, Marica! Gotovo si trudna. (Sedeta.)

Marica: Ti ne veš, Zvonko, kako lepo se mi je danes sanjalo. Bila sva doma in se kopala v morju. Na bregu pa sta sedela mama in oče ter naju gledala. Tu nastane velik vihar, in valovi naju vržejo daleč proč od brega. Klicala sva na pomoč, a nihče naju ne sliši. Slednjič naju vrže velik val na skalo, ki je vrhu nje stala Vanda popolnoma v beli obleki. Iztegnila je roke nad morjem, ki se je takoj pomirilo. Na njegovi gladini pa se je

▷ Veselje poletnih dni ◁

zibal čoln, ki sta sedela v njem mama in oče. Bližala sta se skali, vzela Vando in naju v čoln, potem smo se zopet vrnili domov. Nato sem se pa zbudila.

Zvonko: Res, lepe sanje so bile. Toda kje je Vanda, ki je tudi v resnici tako dobra nama kakor se ti je sanjalo?

Vanda (ki je vse, kar sta se razgovarjala otroka, slišala, se jima približa): Tukaj sem, ljuba otroka. Jejta kruha, ker vem, da sta jako lačna.

Marica in Zvonko: Hvala, dobra Vanda!

Vanda: Poslušajta, otroka! Uiti morata, če ne, vaju cigani še ubijejo.

Marica: Uiti? Kam pa naj greva?

Vanda: Pojdita vedno tja dol in prideta do morja in tako tudi do doma.

Zvonko: In ti, Vanda, pojdeš z nama? Kaj ne?

Vanda: Ne, ljuba otroka, jaz ne morem z vama!

Marica in Zvonko: In zakaj bi ne mogla?

Vanda: Začarana sem.

Marica in Zvonko: Začarana?

Marica: Kdo pa te je začaral?

Vanda: Ako hočeta, povem vama!

Marica: O, le povej nama, ljuba Vanda!

Vanda: Dobro se še spominjam, kako je bilo. Bivali smo v lepem gradu. Mojo mamico so klicali za grofico Emo. Nekoč so prišle imenitne gospe s svojimi otroki jo obiskat. Gospe so se razgovarjale v gradu, dočim smo se otroci igrali na vrtu. Takrat sem bila še tako majhna kakor si ti, Marica. Igrali smo se skrivalice. Oddaljila sem se od otrok, in kar hipoma je stala pred mano žena, ki sem jo takoj spoznala za ženo našega vrtnarja. Moja mama jo je namreč okregala zaradi grdega vedenja, in to jo je jako razkačilo. Ustrašila sem se, ker sem slišala, da je čarovnica. Reče mi: „Maščevati se hočem, ker me je tvoja mati razžalila. S cigani se boš potepala vse svoje življenje. Nihče te ne bo mogel rešiti kakor le molitev one žene, ki te ljubi tako, kakor more lastna mati ljubiti.“ V tem je prišla mimo truma ciganov in morala sem z njimi!

Zvonko: Zakaj pa ne greš nazaj domov?

Vanda: Ne morem, ker ne vem ničesar več o svojem domu. Mogoče je mamica že umrla. Toda otroka, pojdita, da se cigani ne zbude.

Marica: Z Bogom, ljuba Vanda, vedno se te hočem spominjati.

Zvonko: In jaz tudi. Z Bogom. (Odideta.)

Vanda: Srečno hodita!

Zastor pade.

Drugo dejanje.

Pred trgovčevim domom. V ozadju morje. Noč.

I. prizor.

Jelka in Karel.

Jelka: Ah, kako krasna noč je danes, in vendar sva tako žalostna.

Karel: Res je: otrok nama manjka. Saj drugače ni bilo tako. Marica in Zvonko sta naju vedno razveseljevala.

Jelka: Ah, kako dobro se še spominjam dneva, ko sva ju izgubila. Bil je ravno Sveti večer. Kako veselo sta skakala okrog božičnega drevesca in se veselila svojih daril. Spravila sva ju spat in šla k polnočnici. Ko pa se vrneva, ju nisva dobila več. Izginila sta brez sledu. Oh, uboga Marica, ubogi Zvonko! Nikdar več vaju ne vidim. (Joče.)

Karel: Ne obupuj, preljuba Jelka! Nič ni nemogočega na zemlji. Meni se vse nekako zdi, da ju še vidim. Ali ti ni hladno tukaj? Pojdi rajši v sobo!

Jelka: Ni mi hladno. Pa ako ti želiš, greva lahko v sobo. Le pojdiva! (Odideta.)

II. prizor.

Marica in Zvonko, pozneje cigani, Karel, Jelka in Vanda.

Marica: Ljubi Zvonko, jaz ne morem več dalje. Pusti me tukaj. Pojdi sam domov.

Zvonko: Pogum, pogum, Marica! Ali ne vidiš morja? Smo že doma!

Marica: Oj, morje, sinje morje! Ti mi daješ zopet pogum. Sediva malo!

Zvonko: Glej, tu je klopca! — Marica, ali se še spominjaš, kaj se ti je pred dnevi sanjalo? Da sva bila doma in se kopala v morju. Da bi se kmalu potopila, da nas je Vanda rešila. Ali se ni vse to res zgodilo? Ali nisva tudi midva najprvo bila srečna doma, nato so naju cigani mučili in nama hoteli vzeti življenje in nazadnje naju je Vanda rešila iz pogube. Ali ni to kakor v sanjah?

Marica: Saj res, ljubi Zvonko! Ah, zakaj ni šla Vanda z nama? Mogoče bi jo pa le mogla najina mamica rešiti?

Zvonko: Tudi meni je žal, da je nisva pregovorila. (Iz ozadja se slišijo klici.) Toda čuj, Marica! Cigani gredo! Hitro se skrivaj, da naju ne dobe! (Gresta za grmovje.)

Maroš: Kje vendar tičita presneta otroka?

Janoš: Stavim, da ju je Vanda pregovorila. Saj sicer bi se ne upala na tako pot. Marica, Zvonko! (Karel vstopi.)

Karel: Kakšno vpitje je to? Cigani! Kje je moja puška? (Napne puško, cigani beže.)

Vanda (hoče za njimi.)

Karel: Stoj! Povej, ciganka, kaj ste iskali tukaj!

Vanda: Oprostite, gospod! Nisem ciganka, čeravno hodim za njimi. Cigani pa iščejo otroka.

Jelka: (ki je slišala zadnje besede) Kaj? Kakšna otroka iščejo? Govori, dekle!

Marica (izza grma): Jaz se ne morem premagovati, Zvonko!

Zvonko: Nikar ne hodi, Marica! Vanda jih mora prej nato pripraviti.

Jelka: Kam si se zagledala? Govori, govori!

Vanda: Oprostite, gospa! Mislila sem, da slišim otroka in sem poslušala. Vprašali ste me, kaka otroka sta to. Prav pridna. Zvonko in Marica se imenujeta.

Jelka: Kaj slišim? Moja otroka iščejo! Dekle, govoriš li resnico?

Vanda: Kaj? Marica in Zvonko, ki sem jima pomagala uiti, sta vaša otroka? O, le hitro za njima, da ju cigani prej ne dobe!

Marica: Ne, ne bodo naju dobili! Tu sva, draga mamica!

Jelka in Karel: Marica, Zvonko!

Zvonko: O, Vanda! Ti si tudi tukaj! Sedaj pa moraš ostati pri nas.

Jelka: Da, res je, ljuba deklica, ti ostaneš pri nas!

Vanda: Toda meni ni mogoče!

Marica: Saj res, mamica! Vanda je nama pravila, da je začarana in da jo more le molitev mamice rešiti!

Jelka: Ali jaz te ljubim kakor lastno dete! Zato hočem poizkusiti. Mogoče, da te rešim. (Poklekne.) Ljubi Bog! Usliši prošnjo matere! Veliko veselje si mi naredil. Privedel si mi otroka domov. O, reši tudi angela, ki si po njem to storil. Oj, reši, reši deklico, ki ima tako blago in dobro srce. (Angel pristopi in sname Vandi plašč.)

Vanda (v popolnoma beli obleki): Hvala, plemenita gospa!

Jelka: Ne, gospa! Mater me moraš zvati. (Objame jo.)

Karel: Mene pa očeta. (Objame jo.)

Marica in Zvonko (obenem): Mene pa sestrico. In mene bratca.

(Vanda ju objame.)

Zastor pade.

Tretje dejanje.

Soba v hiši trgovca Bogoviča.

I. prizor.

Marica in Zvonko, pozneje Vanda.

Zvonko (slika): Ah, kako me jezi ta slika. Nikakor je ne morem pogoditi.

Marica (dela ročno delo): Potrpi, Zvonko! Tudi moje ročno delo ni lahko. Toda za mamico morava malo potrpeti.

Zvonko: Samò to me še zadržuje, sicer bi raztrgal sliko.

Marica: Jaz se že jako veselim maminega godu, ker gotovo jo bova razveselila s temi darili.

Vanda (vstopi): Joj, joj, Marica in Zvonko! Vidva sta pa v resnici pridna. Kaj pa delata?

Marica: Približuje se mamičin god.

Vanda: In za mamico delata? To je pa prav lepo. Tudi jaz sem že premišljala, kaj bi ji dala za god, ali nič takega mi ne pride na misel. Svetuj mi, ljuba Marica!

Marica: Ti znaš prav lepo vence spletati. Spleti ji lep venec, in mamica bo jako vesela.

Vanda: Kaj mi pa svetuješ ti, Zvonko?

Zvonko: Naredi, kar hočeš. Jaz se ne brigam za ženske. (Smejejo se.)

II. prizor.

Prejšnji. Karel.

Karel (vstopi): No, otroci! Takoj zjutraj že pri delu? To je lepo! Toda kaj tako pridno delate?

Vanda: Za mamičin god, oče!

Karel: Prav tako! Glejte, tudi jaz sem ji že kupil majhen dar.

Marica: Verižico z uro! Ah, kako lepo.

Zvonko: Oče, meni moraš tudi kupiti uro!

Karel: Kadar boš večji, jo dobiš. Sedaj pa, otroci, ker ste tako pridni, vam hočem pripraviti malo šale in pozvati vražarico. Ali hočete, da pride?

Vanda: O, le naj pride stara žena! Vedno, kadar kako tako vidim, se spomnim na tisti čas, ko sem še jaz pri ciganih prerokovala. Gotovo je ubožica že tukaj, torej jo pokliči, naj vstopi. (Karel gre k vratom in namigne čarovnici.)

III. prizor.

Prejšnji, grofica Ema, pozneje Jelka.

Grofica (preoblečena v starko): Bog daj dober dan, otroci moji!

Vanda, Marica in Zvonko: Dober dan, starka!

Zvonko: No, prerokuj mi, vražarica!

Karel: Čakaj! Prva pride Vanda na vrsto!

Grofica: Ah, da, ona je! (Prime Vando za roko.) O, gospodična, vaša preteklosti ni bila lepa!

Vanda: Prosim vas, pustite preteklost in povejte mi samo kaj o bodočnosti!

Grofica: No, dobro, pa o bodočnosti! Le malo časa, mogoče še en dan, boste tukaj, ker boste dobili svojo mamico...

Vanda: Kaj? Svojo mamico! O, povejte mi, kje, da grem k nji!

Karel: Pomiri se, Vanda! Takoj vendar ne moreš k nji!

Vanda: Ah, pustite me, dobri gospod, da grem k mamici!

Marica: Nas hočeš zapustiti, Vanda? Ah, nikar ne stori tega!

Vanda: Saj ko dobim svojo mamico, pridem po vas, in živeli bomo skupaj prav srečno, samo pustite me, da grem!

Karel: Marica, pokliči mamico! (Marica odide.)

Vanda: Oh, dobri gospod, dajte se vendar pogovoriti!

Grofica: Nehaj prositi, Vanda, dete moje! Glej, tvoja mamica sem — jaz!

Vanda: Vi! Ni mogoče!

Grofica (vrže plašč s sebe).

Vanda (ji pade v naročaj): Res je, res! O, zlata moja mamica! Tvoje oko me zopet gleda, zopet čujem tvoj premili glas. (Molk.)

Jelka (vstopi): Kje je Vanda? Kdo je ona žena, ki sloni ob nji?

Vanda: Moja mamica je, plemenita gospa! Mamica, glej mojo rešilko!

Grofica: Blaga gospa! Kako naj se vam zahvalim na dobroti, ki ste jo izkazali moji hčerki.

Jelka: Nikake zahvale! Bila je moja dolžnost. Saj je tudi ona rešila moja otroka. (Proti Vandi.) Bodi srečna, Vanda! Jako žal mi je, da greš od mene, toda tolažiti se hočem z zavestjo, da si sedaj bolj srečna kakor bi bila pri meni.

Vanda: Ne, plemenita gospa! Vi pojedete z nami. Kaj ne, mamica?

Grofica: Seveda. Kupila sem ta grad in v njem hočemo skupno prav srečno živeti.

Zvonko: Cigani so se pripeljali, cigani.

Marica: Res! Ciganka gre proti naši hiši. Prav lepo je oblečena.

Karel: Le pustite jo, da vstopi in nam zapleše!

IV. prizor.

Prejšnji, ciganka.

Ciganka (poje, zraven pleše ciganski ples): Popoldne je predstava v bližnjem logu. Prosim, da bi se je mnogobrojno udeležili! (Zopet zapleše in odide.)

Vanda: Lepo je plesala! Toda mamica, nekaj sem te pozabila vprašati.

Grofica: Kaj neki, dete?

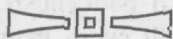
Vanda: Kako si zvedela zame?

Grofica: O, to je bilo prav lahko. Toda sedaj pojdim v bližnjo gostilnico, kjer je že naročeno kosilo. Spotoma ti povem!

Vanda: Marica, Zvonko, pojedita z nami!

Jelka: Nikdar nisem niti slutila kaj takega. Res, čudna so božja pota! (Odidejo.)

Zastor pade.

Na polju.

I.

*V rokah se smeje ji cvetje,
na licih veselja je smeh,
nabrala je cvetje na polju,
veselje iz srčnih je leh. —*

*Tako se šeta po polju,
kjer zlata živi prostost;
Bog čuvaj te, duša nedolžna,
Bog čuvaj ti v srcu radost!*

II.

*Kaj, zajček, li prost ti nisi?
Kaj v beg te sramoten drvi;
li moja navzočnost te bega,
se srček ti lovca boji?*

*A zajček ji ne odgovarja,
nogé mu ne čutijo tal:
ni cvetja na polju prostranem,
le strah je iz srca nabral.*

Andrej Rapè.

▷ Na polju ◁

Učiteljeve hruške.

Spisal F. Palnák.

e da bi bil kdove kako lačen, saj mu je mamica rada odrezala kos kruha ter mu nasula v peščico suhih hrušk ali pa mu je dala skledico kiseline (kislega mleka), ki je vanjo nadrobil svoj kos. Lačen ni bil. Tudi ni imel ravno žilice, ki bi ga gnala k tatvini — nihče še ni mogel reči o Dobrškovem Francku, da bi rad iztezal svoje roke tako, kakor bi se ravno ne ujemalo s sedmo božjo zapovedjo. Vendar ga je enkrat šent zmotil.

Ampak tudi te hruške! Kako so se smejale lepo rumene dol z drevesa: smejale so se, da jim je lahna rdečica poigravala po gladkem ličecu; smejale so se, da se še celo solnce ni moglo vzdržati, pa je zdajpazdaj pobožalo zdaj eno, zdaj drugo s svojim žarkom, če se mu med smehom ni skrila za gosto, temno listje...

In te hruške tam pred šolo so zmotile Francka!

* * *

Primeren čas je zdaj. Učitelja itak ni doma; odšel je v gozd na svoj vsakdanji izprehod, in Lovi je odskakal tudi za njim: ni se treba bati ne gospoda ne psa. In to je bilo za Francka odločilno. Izkušnjava se mu je vcepila že prej v srce, dolgo že je imel skomine po hruškah — ampak, kdo ve, če nima gospod učitelj kje kake skrite leskovke? Kdo ve, če nima Lovi gobca še za kaj drugega, kot da mu ga gladi šolska deca tako brez skrbi? „Pes ima kosmata ušesa,“ pravi oče, in kdo ve, če ne govori prav?

Danes pa je vse kakor nalašč. Zato pa je Francek tudi hitro na hruški, da si jih privošči: Katero bi? Ono rdečo — ali to, ki je večja?...

Hov, hov, hov! — Primi se, Francek, da ne padeš od strahu dol s hruške, kjer ti že kaže rjavi Lovi tako ljubeznivo svoje zobe. Primi se in skrij — ker glej, tam stopa gospod učitelj proti domu!

Hov, hov, hov! — Ta grozni Lovi! Že je opozoril gospoda učitelja na tatu, da je moral priti ter odgnati Lovija, Francka pa pustiti na tla...

„Ti, Francek?“

Ni bilo besede iz njegovih ust, grlo se mu je stisnilo, pred očmi se mu je stemnilo in šel je s pobešeno glavo kakor hudobec...

Dolgo je zrl učitelj za njim, potem pa je šel po zapisnik, ki ga je pozabil doma in ki se je ponj vrnil v tako neprilичnem času.

* * *

Ni se spominjal učitelj pri obilici svojih skrbi drugi dan na ta dogodek, a spomnil ga je na to Francek sam, ki ga je prosil odpuščanja pred vsem razredom...

Skegano in potrto mu je bilo srce in hrušk bi se ne dotaknil, če bi mu gospod učitelj zapovedal, naj jih gre trest.

Pred Olgčinim godom.

Spisal F. H. Medveščan.

emno je, in mamica prižiga v sobici luč. Ko Olgica to vidi, steče v sobico in začne barvati s čopičem v risanki, ki ji jo je dal bratec Štefek.

Štefek, Micika, Francek, Albin, Anica in Pavlica pa so to pot veseli, ker jih je Olgica zapustila. Sklenili so namreč, da ji napravijo za god godbo. Hitro so pripravljeni. Štefek in Albin vzameta pokrivače, Micika verigo v škafo, Francek harmonike in Anica možnar. Pavlica pa, ker je še premala, nima nič. In začno. To je godba!

Ko jo Olgica sliši, reče sama sebi: „Počakajte, boste kmalu nehali!“ Potem steče v kuhinjo po lonec vode ter misli godce politi. Toda godci pravočasno zbeže, skrivši godala, v sobico, kjer je bila prej Olgica. Tu je tudi mamica. „Mamica!“ šepeče Olgica mamici na uho, ko se vrne iz kuhinje, kamor je zanesla nazaj posodo z vodo. „Ker so mi bratci in sestrice godli, sem jih hotela politi z vodo. Pa so mi ušli. Zato jih hočem upijaniti. Dajte mi, prosim, štiri pokalice! Denar zanje si pa vzamite iz moje škatlice v spalnici!“ Seveda ji mamica da pokalice, a denarja ne vzame. Drugi dan ji še celo da krono za god.

Veseli so godci pokalic. Pa tudi Olgica je vesela, ker misli, da je svoje godce upijanila.

Pozdrav.

*Pozdravljen, mladi dan,
pozdravljen vrtec moj,
ti ptičica na veji,
zajoj z menoj!*

*Tako sem ves vesel,
tako sem ves razvnet,
da bi objel, poljubil
ves širi svet!*

Leon Poljak.

Senčna podoba.

Raca.

Besedna naloga.

Priobčil L. O.

a	a	e	e
i	i	k	k
n	n	o	o
r	r	v	v

Besede značijo:

1. del lesa,
2. pijačo,
3. pridevnik,
4. ud.

Odzgoraj dol in z leve na desno čitaš iste besede.

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev zastavice v podobah v sedmi številki.

**Vedno trudi se čebela,
trot lepo živi brez dela.**

Prav so jo rešili: Milko Naglič, Zorko in Bogumil Gaertner v Ljubljani; Dragotin Chlaupke v Ljutomeru; Neža Golež, Marija Sivka, Jozefa Mlakar, Neža Žogan, Roza Dimetz, Jože Jezovšek, Janez Žogan, Alojzij Povalej, Jakob Povalej, Franc Rečnik, Urša Jezovšek, Marija Gajšek, Marija Fidler, Marija Šmigovec, Marija Marš, Karel Miložič, Jakob Arzenšek, Alfonz Stritar, Jakob Recko, Alojzij Gajšek, Miha Ferlež, Franc Hrovat, Franc Čebular, Franc Plevnik, Jožef Frišek, Jakob Podgoršek, učenci in učenke pri Sv. Vidu pri Grobelnem; Tonček Sivka, učenec IV. razreda pri Sv. Juriju ob juž. žel.; Stanko Pušenjak, gimnazijec v Mariboru; Inka Pušenjak, učenka III. razreda na Cvenu; Minka, Slavka in Francek Zacherl v Ljutomeru; Kos Anica in Korošec Marica, učenki 5. r. ljudske šole v Vojniku.

Dragi gospod Doropoljski!

Ko sem čitala v „Zvončku“ Vaš zadnji odgovor, sem od veselja ploskala z rokama. Rada bi Vas enkrat videla, da bi Vas bolje poznala. Mama mi je rekla, da Vas dobro pozna, da ste jako blag gospod in da tudi pesmi pišete. Ujela sem majhno žabico-krotico. Dela sem jo v steklenico in pristavila malo lestvico, da bi žabica mogla iz vode na suho. Ponoči žabica zleze na lestvico in skoči iz okna na cesto. Milki in meni je bilo jako žal. Črez par dni smo ujeli ptička pogorelčka; pa ker ne zna drugega peti kakor „tep, tep“, smo ga izpustili. Pri nas dobiva trta zelene grozdke. Ljudje se bojijo toče. 24. junija imamo izkušnjo iz veronauka. Veselim se počitnic. Pojdem zopet v Bohinj. V počitkih Vam pošljem šopek planik v pozdrav.

Pozdravljam Vas vdano!

Kristina Schullerjeva.

Odgovor:

Ljuba Kristina!

Stara znanca sva že, kajne? Pa bi me rada še bolj poznala? Saj sva že bila skupaj, a Ti si bila tedaj še prav majhna, da se me danes gotovo več ne spominjaš. — Bilo je to nekoč v Ljubljani, v „Zvezdi“, veš? — Tvoja mama pa me le malo preveč hvali. Časih res zapojem kakšno, a življenje je časih trdo in težko, da ni človeku do veselega petja. Sedaj še ne umeš tega, pa Bog daj, da bi nikoli! V Bohinju — ej, to bo lepo! Tam pod silnimi gorami je res krasno. Veselim se Tvojega planinskega pozdrava!

*

Blagorodni gospod Doropoljski!

Čeravno sem še majhna, se vendar drznem Vam napisati par vrstic.

Stara sem 8 let, [hodim v tretji razred. Moja učiteljica je gospodična Šeligo. V šolo hodim jako rada. Imam dva brata, Dorčita in Mirka. Učila se bom citre, ki imam do njih veliko veselje.

Z odličnim spoštovanjem Vam vdana

Josipina Kosarjeva
v Rajhenburgu.

Odgovor:

Ljuba Josipina!

Prav je tako: majhna si pa pogumna! Zakaj bi se potem bala? Kako bo šele lepo tedaj, ko si boš znala kakšno veselo in poskočno zabrenkati na citre! Hej, kako rad bi Te slišal! Prešmentane citre tak' lepo pojo...

..

Dragi gospod Doropoljski!

Zdaj Vam hočem pisati nekaj vrstic za pozdrav. Jaz Vam še nikoli nisem pisala, ker pa vidim, da so Vam pisma všeč, hočem tudi jaz nekaj kratkih vrstic napisati. Hodim v peti razred pri Sv. Benediktu. Prav rada hodim v šolo, ker se toliko lepega naučim. Zdaj pa moram končati svoje pismo in položim pero na stran.

S presrčnim spoštovanjem!

Genovefa Šenekarjeva,
učenka V. razr. pri Sv. Benediktu v Slov. gor.
Prosim za odgovor.

Odgovor:

Ljuba Genovefa!

Prosiš za odgovor — evo, tukaj je! Rada hodiš v šolo — to je koristno in lepo. Priča mi, da dobro preudarjaš s svojo mlado glavo: v šoli ne gledaš sitnosti, temveč koristno napravo. Zdaj pa moram tudi jaz končati svoj

odgovor, ker je pred menoj na mizi še cel kup pisem. Ko bom z vsemi gotov, potem šele položim pero na stran.

*

Spoštovani gospod!

Oprostite, da Vas zopet nadlegujem s pesmijo o poletju. Hočem namreč spisati pesmi še o jeseni in o zimi. Pesem o poletju se glasi:

Poletje:

Prešla pomlad je v hladnih dnevih,
poletje nastopilo je.
Žito v valovih zlatih
na njivah vseh nam kaže se.

Ko pa bliža nevihta se nam,
hlapci, zdaj hajdi na delo!
Žito urno še spravite v hram,
potem pa zapojte veselo!

Mi otroci uživamo
počitnice v radosti mladi,
lovimo se in skačemo,
ležimo v travici radi.

Bodisi metulj, cvetica —
vse nas veseli;
saj smo prosti kakor ptica,
pozdravljeno, poletje ti!

Pozdravja Vas

Dragica H.

Odgovor:

Ljuba Dragica!

Tudi o poletju si zapela lepo pesemco. Veseli me, da se tako presrečno raduješ lepega, bogatega poletja. Upam, da boš — kakor ljubljajš — tudi o jeseni in zimi zakrožila veselo pesemco. Priroda je vedno lepa, samo umevati moramo njeno lepoto!

*

Blagorodni gospod Doropoljski!

O Božiču sem dobil češko knjigo „Staré pověsti české“, ki sem jo že večidel z velikim zanimanjem prebral. Jaz pa bi rad zvedel zgodovino o vseh Slovanih, namreč o Rusih, Srbih, Bolgarih, Črnogorcih, Vlaih, Poljaki, Hrvatih in Slovencih. O Čelih zato ne, ker jo že vem. Prosim, bodite tako dobri in mi nasvetujte, kje bi tako knjigo dobil.

S spoštovanjem

Dragotin Chloupek,
učenec IV. razreda v Ljutomeru.

Odgovor:

Ljubi Dragotin!

Nekaj tega, kar želiš zvedeti, Ti pove Staretova „Občna zgodovina“, ki jo je pred

leti izdala Družba sv. Mohorja. — Izkušal pa bom pridobiti „Zvončku“ pisatelja, ki bi v primernem duhu in primerni obliki pisal zanj zgodovino o Slovanih. Vesel bom s Tabo vred, ako se mi to posreči. Morda začnemo s tem v prihodnjem letniku.

*

Čenjeni gospod Doropoljski!

Preden začnem pisati pismo, Vas najprej opomnim, zakaj mi ne daste odgovora na ono pismo. Ali se je po pošti izgubilo ali se še ni zvrstilo, da bi ga bili oddali, ali kaj se je zgodilo z njim. Pisala sem ga že lansko poletje, pa še ni nič odgovora.

Omeniti moram še kaj drugega. V nemško šolo hodim ob petkih in torkih. Ponavljalna šola se bo pa sedaj zopet začela, kamor bom hodila tudi jaz. Stara sem trinajst let, doma sem v Črešnicah pri sv. Duhu. Z Bogom!

Lucija Mlakarjeva.

Odgovor:

Ljuba Lucija!

Na Tvoje prvo pismo se nič ne spominjam. Bržkone ni prišlo v prave roke, sicer Ti bi že davno odgovoril. Ni torej to moja krivda. — Ker hodiš že v ponavljalno šolo, Ti priporočam, da se prav marljivo učiš lepega in pravičnega pisanja. Zakaj Ti priporočam to, ugameš gotovo sama. Pa brez zamere!

*

Ljubi gospod Doropoljski!

V soboto smo dobili svoja izpričevala. Moje izpričevalo je izgledalo skoraj slabo. Oče in mati nista bila z njim zadovoljna. Znanprej se hočem boljše učiti, da bom svoje izpričevalo poboljšal, da bom razveselil starše.

Vas pozdravlja

Herman Lorber
v Mariboru.

Odgovor:

Ljubi Herman!

Tvoja odkritosrčnost mi ugaja, ugaja mi tudi Tvoj sklep, da se hočeš bolj učiti in s tem svojim staršem napraviti veselje. Sporoči mi, kako je tvoje izpričevalo sedaj ob koncu šolskega leta. Tako se bo najlepše pokazalo, je li si ostal mož-beseda!

*

Mnogo odgovorov sem moral odložiti do prihodnjic. Prosim potrpljenja. Vse pride polagoma na vrsto!

